

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені Михайла ДРАГОМАНОВА

Серія 15

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ
(фізична культура і спорт)

Випуск 1 (173) 24

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла
Драгоманова 2024

УДК 0.51

Н 34

WEB сторінка електронного видання : <http://enpuir.npu.edu.ua>; <http://spppc.com.ua>

www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення

Витяг з реєстру суб'єктів у сфері медіа-реєстрів Ідентифікатор медіа R30-01416 від від 28.09.2023

Збірник включено до переліку наукових фахових видань України категорії «Б» за галузями наук: 011

«Педагогічні науки», 017 «Фізичне виховання і спорт» – (Наказ Міністерства освіти і науки № 886 від 02.07.2020).

Редакційна рада:

Андрущенко В.П.	доктор філософських наук, академік НАПН України, ректор УДУ імені Михайла Драгоманова; (гол.Ред.ради);
Вернидуб Р.М.	доктор філософських наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Євтух В.Б.	доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Дробот І.І.	доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Мацько Л.І.	доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Падалка О.С.	доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Синьов В.М.	доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Торбін Г.М.	доктор фізико-математичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Шут М.І.	доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова.

Редакційна колегія серії:

Тимошенко О.В.	доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я УДУ імені Михайла Драгоманова; Головний редактор.
Дьоміна Ж.Г.	кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я УДУ імені Михайла Драгоманова; Заступник головного редактора.
Андрєєва О.В.	доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації, Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ, Україна)
Ареф'єв В. Г.	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання, УДУ імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
Грибан Г.П.	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення, Житомирський державний університет імені І. Франка (м. Житомир, Україна)
Приймаков О.О.	доктор біологічних наук, професор, професор кафедри здоров'язбережувальної освіти та фізичної рекреації факультету фізичного виховання, спорту та здоров'я, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
Пронтенко В.В.	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова (м. Житомир, Україна)
Пронтенко К.В.	доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова (м. Житомир, Україна)
Суценко Л.П.	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фітнесу та фізкультурно-спортивної реабілітації, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
Тимчик М.В.	кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
Томенко О.А	доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури, Сумський державний педагогічний університет (м. Суми, Україна)
Ейдер Ежи	доктор педагогічних наук, доктор наук з фізичного виховання, професор Щецинського університету (Польща)
Масол В.В.	викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я Українського державного університету імені Михайла Драгоманова; Відповідальний секретар

ISSN 2311-2220

Схвалено рішенням Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова

Н 34

Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15.

Науково- педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – Випуск 1 (173) 24. –184

У статтях розглядаються результати теоретичних та науково-експериментальних досліджень у галузі педагогічної науки, фізичного виховання та спорту, висвітлюються педагогічні, медико-біологічні, психологічні і соціальні аспекти, інноваційні технології навчання фізичної культури, практики підготовки спортсменів. Збірник розрахований на аспірантів, докторантів, наукових, педагогічних та науково-педагогічних працівників. Статті друкуються в авторській редакції.

© Автори статей, 2024

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024

© Редакційна колегія серії, 2024

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

NAUKOWYI CHASOPYS

Drahomanov Ukrainian State University

Series 15

SCIENTIFIC AND
PEDAGOGICAL PROBLEMS OF
PHYSICAL CULTURE
(physical culture and sports)

Issue 1 (173) 24

Kyiv
Publishers of State Mykhailo Drahomanov
University 2024

UDC 0.51

N 34

WEB page of electronic edition: <http://enpuir.npu.edu.ua>; <http://spppc.com.ua/www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15>

National Council of Ukraine on Television and Radio Broadcasting

Extract from the register of subjects in the field of media registrars Media identifier R30-01416 dated 09/28/2023

The collection is included in the list of scientific professional publications of Ukraine of category "B" by branches of science: 011 "Pedagogical sciences", 017 "Physical education and sports" - (Order of the Ministry of Education and Science № 886 from 02.07.2020).

Editorial Board:

- Andrushchenko V.** Doctor of Philosophy, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, rector of the State Mykhailo Dragomanov University (head of the board);
- Vernidub R.** Doctor of Philosophy Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Yevtukh V.** Doctor of History Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Drobot I.** Doctor of Historical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Matsko L.** Doctor of Philology Sciences, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Dragomanov University;
- Padalka O.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Corresponding Member of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Dragomanov University;
- Sinyov V.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Dragomanov University;
- Torbin G.** Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Shut M.** Doctor of Sciences (Physics and Mathematics), Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Dragomanov University.

Editorial board:

- Tymoshenko O.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, dean of the Faculty of Physical Education, Sports and Health, State Mykhailo Dragomanov University; **Editor in Chief.**
- Domina Zh** Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University; **Deputy editor.**
- Andreeva O.** Doctor of Science in Physical Education and Sports, Professor, National University of Physical Education and sports of Ukraine;
- Arefiev V.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University
- Griban G.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Zhytomyr State University named after I. Franko;
- Priyamakov O.** Doctor of Biological Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University.
- Prontenko V.** Candidate of Science in Physical Education and Sports, Assistant Professor, S. Korolev Zhytomyr Military Institute;
- Prontenko K.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, S. Korolev Zhytomyr Military Institute;
- Sushchenko L.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Fitness and Physical Culture and Sports Rehabilitation, State Mykhailo Dragomanov University (Kyiv)
- Tymchyk M** Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Tomenko O.** Doctor of Science in Physical Education and Sports, Professor, Sumy State Pedagogical University;
- Ayer Ezhie** Doctor of Pedagogical Sciences, Doctor of Science in Physical Education, Professor at Szczecin University, Poland;
- Masol V.** teacher of the Department of Theory and Methodology of Physical Education, Faculty of Physical Education, Sports and Health, State Mykhailo Dragomanov University; **Responsible secretary.**

Scientific journal of the Dragomanov Ukrainian State University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works / Ed. O. V. Tymoshenko. - K.: Publishing house of State Mykhailo Dragomanov University, 2024 - Issue 1(173) 23. – s. 184

The article deals with the results of theoretical and scientific-experimental research in the field of pedagogical science, physical education and sports, highlights pedagogical, medical and biological, psychological and social aspects, innovative technologies of training physical culture, training practices of athletes. The collection is intended for graduate students, doctoral students, scientific, pedagogical and scientific and pedagogical workers. Articles are printed in the author's wording.

Approved by the decision of the Academic Council of the State Mykhailo Dragomanov University

ISSN 2311-2220

© Authors of articles, 2024

© State Mykhailo Dragomanov University, 2024

© Editorial board, 2024

The collection is published monthly

ЗМІСТ 1 (173) 2024

1.	<i>Bezkorovainyi Dmytro, Zvyagintseva Iryna, Kravchuk Yevhen, Mashchenko Oksana, Horoshko Nataliya, Kliuka Andrii, Sadovska Irina</i> RESEARCH OF THE FEATURES OF HEALTHY LIFESTYLE INDICATORS OF STUDENTS DURING DISTANCE LEARNING.....	9
2.	<i>Bondar A., Petrenko I., Chen Dongdong</i> ORGANIZATION OF SPORTS EVENTS IN MODERN CONDITIONS.....	14
3.	<i>Novytskyi Y., Dakal N., Kachalov O.,</i> THE PROBLEM OF SMOKING AMONG STUDENTS OF THE MODERN GENERATION.....	18
4.	<i>Novytskyi Y., Sabirov O., Luskan O.</i> THE INFLUENCE OF RATIONAL NUTRITION ON THE HEALTH OF STUDENTS..	21
5.	<i>Parkhomenko Vyacheslav, Berezovskyi Vasyl, Parkhomenko Oleksandra.</i> DEVELOPING ORIENTEERING IN UKRAINE DURING STATE OF WAR, INDOOR ORIENTEERING.....	25
6.	<i>Romanova Victoria, Serputko Olha, Stepanyuk Svetlana</i> TEACHING OF ACROBATIC EXERCISES IN AIKIDO AND CAPOEIRA FOR ADULTS OF THE FIRST AND SECOND PERIOD OF ADULTHOOD.....	28
7.	<i>Бондарович О. П., Богданов М. В.</i> ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ ІЗ АКЦЕНТОВАНИМ ВИКОРИСТАННЯМ ВИСОКОФУНКЦІОНАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ.....	32
8.	<i>Бочаров А.В., Слухенська Р.В., Іванушко Я.Г.</i> ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	38
9.	<i>Ванюк О. І.</i> ПІДГОТОВКА ВОЛЕЙБОЛІСТІВ НА ПОЧАТКУ ЇХНЬОЇ СПОРТИВНОЇ КАР'ЄРИ	41
10.	<i>Вржесневський І.І., Орленко Н.А., Ракитіна Т.І., Янішевський Ю.В.</i> СПЕЦИФІКА СПРИЙНЯТТЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ РУХОВОГО ДОСВІДУ У ПЕДАГОГІЦІ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА ФІЗИЧНИХ ЗУСИЛЬ.....	45
11.	<i>Грибовська Н. О., Заневський І. П.</i> СКЛАДНА ЗОРОВО-МОТОРНА РЕАКЦІЯ КВАЛІФІКОВАНИХ ВОРОТАРІВ У ФУТБОЛІ.....	48
12.	<i>Данько Г.В., Лаврентьев О.М., Данько Т.Г., Крупеня С.В., Живолович С.А.</i> ТЕХНОЛОГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ БОРЦІВ ВІЛЬНОГО СТИЛЮ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	54
13.	<i>Євтифієва І.І., Донець Ю.Г., Недбайло І. А., Журбін М.С.</i> ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ НА ВИБІР ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ГРИ У ТЕНІС.....	60
14.	<i>Заїка В. В.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З УРАХУВАННЯМ УМОВ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	64
15.	<i>Індиченко Л. С., Плошинська А. А., Черевко С.В., Коваленко Є. В.</i> ВПЛИВ ФАЗ МЕНСТРУАЛЬНОГО ЦИКЛУ НА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ СПОРТСМЕНОК.....	69
16.	<i>Канцур І. Г., Сергієнко Ю.П., Кондратюк А. В., Салій М. О.</i> УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ УКРАЇНИ.....	73
17.	<i>Коцур Н.І., Товкун Л.П., Гомонай І. В.</i> ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ПОСТАВИ В УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ.....	77
18.	<i>Кравчук Я. І., Сотник Ж. Г., Гарієвський Ю. В.</i> ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 017 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ».....	82
19.	<i>Маляр Е. І., Маляр Н.С., Безпалова Н.М.</i> ВПЛИВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ НА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТРЕНЕРА.....	86
20.	<i>Масол В.В., Харченко Н. В., Скирда Т. С.</i> ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	89
21.	<i>Микитчик О.С., Афанасьєв С.М., Москаленко Н.В., Омельченко О.С., Сергєєв А.Ю.</i> РІВЕНЬ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ СПОРТСМЕНІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ТРІАТЛОНОМ.....	93
22.	<i>Михайлов В.В., Коростильова Ю.С., Михайлов В.</i> ТОЧНІСТЬ ОБЧИСЛЕННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ МАСИ ТІЛА СТУДЕНТІВ ЗА ФОРМУЛОЮ ДЛЯ ЧОЛОВІКІВ.....	97
23.	<i>Нікітенко О. В.</i> АКТУАЛІЗАЦІЯ ЗМІСТУ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	106
24.	<i>Омельчук О.В., Білик В.Г., Ігнатенко С.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ ОПП «ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА ФІЗИЧНА РЕКРЕАЦІЯ» У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ».....	109
25.	<i>Петрачков О.В.</i> РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В СИСТЕМІ ВІДБОРУ ВІЙСЬКОСЛУЖБОВЦІВ ДЛЯ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ЗБРОЙНИХ СИЛ ІНДІЇ.....	113
26.	<i>Рімар Ю.І., Терехіна О.Л., Кокарев Б.В., Луценко С.Г.</i> ОЦІНКА ПОТОЧНОГО ФІЗИЧНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ І КУРСУ НА ПРИКІНЦІ УЧБОВОГО РОКУ НАВЧАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА».....	117
27.	<i>Романчук С.В., Гунченко В.О., Іщенко Є.А., Яровий М.В., Шевченко О.С., Поплавець В.С., Лашта В.Б.</i> ЗАСТОСУВАННЯ КРОСФІТУ У ФІЗИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ.....	121
28.	<i>Рошак О., Яців Я.</i> ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ ВІКОМ 10-12 РОКІВ У КІКБОКСИНГУ: ПОТЕНЦІАЛ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	127

29.	Слухенська Р.В., Гауряк О.Д., Пісьменна Л.В., Бамбурак В.Б. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ТА УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	133
30.	Сога С.М., Михайленко В.М., Добровольський В.Е. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	137
31.	Терьохіна О.Л., Рімар Ю.І., Кокарева С.М., Дудник Ю.І. ЗАСТОСУВАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	140
32.	Тьорло О.І., Червоношапка М.О., Гнип І.Я., Котов С.М., Музика Б.Ю., Мороз Т.І. КООРДИНАЦІЙНІ ЗДІБНОСТІ КУРСАНТІВ-ЖІНОК У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ.....	143
33.	Файдевич В.В., Хомич А.В., Мельник С.А., Боровська Н.І. ВДОСКОНАЛЕННЯ РІВНОВАГИ У ХЛОПЦІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ В СЕКЦІЇ БАСКЕТБОЛУ.....	147
34.	Хижняк А.А., Мирошніченко В. О., Крупко Н.В. МЕТРОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ОСОБИСТИСТНО-ОРІЄНТОВАНОГО ТРЕНІНГУ У ТРЕНЕРІВ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ.....	150
35.	Хижняк А.А., Крупко Н.В. ПСИХОДІАГНОСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ТРЕНЕРА З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ.....	154
36.	Чижик В. В., Довгаль В. І., Ковальчук В. Я., Савчук С. А., Корінчак Л.М., Шкробанець А. А., Плиска О. І. РОЗВИТКОВІ СИЛОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА РОЛЬ ШКІЛЬНОЇ МЕДСЕСТРИ ІХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННІ.....	160
37.	Шейко Л. В., Баламутова Н. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ПЛАВАННЯ У ПІДВИЩЕННІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ДІВЧИН 17-21 РОКІВ.....	168
38.	Шлямар І.Л. ПОРІВНЯННЯ ПОЛОЖЕНЬ ПІДРОЗДІЛІВ ВІДПОВІДАЛЬНИХ ЗА ОРГАНІЗАЦІЮ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗС УКРАЇНИ ТА МІНІСТЕРСТВІ ОБОРОНИ УКРАЇНИ.....	172
39.	Ярмак О.М., Чепурний В.А. АНАЛІЗ ПРОГРАМ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО.....	177

CONTENTS 1(173) 2024

1.	<i>Bezkorovainyi Dmytro, Zvyagintseva Iryna, Kravchuk Yevhen, Mashchenko Oksana, Horoshko Nataliya, Kliuka Andrii, Sadovska Irina</i> RESEARCH OF THE FEATURES OF HEALTHY LIFESTYLE INDICATORS OF STUDENTS DURING DISTANCE LEARNING.....	9
2.	<i>Bondar A., Petrenko I., Chen Dongdong</i> ORGANIZATION OF SPORTS EVENTS IN MODERN CONDITIONS.....	14
3.	<i>Novytskyi Y., Dakal N., Kachalov O.,</i> THE PROBLEM OF SMOKING AMONG STUDENTS OF THE MODERN GENERATION.....	18
4.	<i>Novytskyi Y., Sabirov O., Luskan O.</i> THE INFLUENCE OF RATIONAL NUTRITION ON THE HEALTH OF STUDENTS.....	21
5.	<i>Parkhomenko Vyacheslav, Berezovskyi Vasyl, Parkhomenko Oleksandra.</i> DEVELOPING ORIENTEERING IN UKRAINE DURING STATE OF WAR, INDOOR ORIENTEERING.....	25
6.	<i>Romanova Victoria, Serputko Olha, Stepanyuk Svetlana</i> TEACHING OF ACROBATIC EXERCISES IN AIKIDO AND CAPOEIRA FOR ADULTS OF THE FIRST AND SECOND PERIOD OF ADULTHOOD.....	28
7.	<i>Bondarovitch Oleg, Bogdanov Mihail.</i> FORMATION OF THE READINESS OF FUTURE OFFICERS TO PERFORM ASSIGNED TASKS WITH AN EMPHASIS ON THE USE OF HIGHLY FUNCTIONAL COMPLEXES OF PHYSICAL EXERCISES.....	32
8.	<i>Bocharov A.V., Slukhenska R.V., Ivanushko Ya.H.</i> TRAINING OF SPECIALISTS IN PHYSICAL REHABILITATION IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION OF HIGHER EDUCATION.....	38
9.	<i>Vanyuk O.I.</i> TRAINING OF VOLLEYBALL PLAYERS AT THE BEGINNING OF THEIR SPORTS CAREER.....	41
10.	<i>Vrzhesnevskyi Ivan, Rakitina Tatiana, Orlenko Natalia, Yanishevskyi Yuriy</i> SPECIFICS OF PERCEPTION AND ASSESSMENT OF MOTOR EXPERIENCE IN THE PEDAGOGY OF MOTOR ACTIVITY AND PHYSICAL EFFORT.....	45
11.	<i>Hrybovska N. O., Zanevskyy I. P.</i> COMPLEX VISUAL-MOTOR REACTION OF QUALIFIED GOALKEEPERS IN FOOTBALL.....	48
12.	<i>Danko Grigory, Lavrentiev Oleksandr, Danko Taras, Krupenya Svitlana, Zhyvollovych Svitlana</i> TECHNOLOGIES OF USE OF PHYSICAL TRAINING MEANS OF FREESTYLE WRESTLERS IN ADOLESCENT AGE.....	54
13.	<i>Yevtifieva Iryna, Donets Yuriy, Nedbailo Iryna, Zhurbin Myhailo.</i> THE INFLUENCE OF PHYSICAL FITNESS ON THE CHOICE OF AN INDIVIDUAL TENNIS PLAYING STYLE.....	60
14.	<i>Zayka V.V.</i> MODERN APPROACHES TO THE ORGANIZATION OF PHYSICAL EDUCATION IN THE SPHERE OF INFORMATION TECHNOLOGIES TAKING INTO ACCOUNT THE CONDITIONS OF THEIR PROFESSIONAL ACTIVITIES.....	64
15.	<i>Indychenko Larysa, Ploshynska Anzhela, Cherevko Svetlana, Kovalenko Yevheniia.</i> THE INFLUENCE OF THE PHASES OF THE MENSTRUAL CYCLE ON THE PERFORMANCE OF FEMALE ATHLETES.....	69
16.	<i>Kantsur Inna, Sergienko Yuriï, Kondratyuk Alona, Saliï Margarita.</i> MANAGEMENT OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN THE TERRITORIAL COMMUNITIES OF UKRAINE.....	73
17.	<i>Kotsur Nadiia, Tovkun Lidiia, Ihor Homonai.</i> VALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF PHYSICAL REHABILITATION FOR POSTURAL DISORDERS IN THE ADOLESCENT PUPILS AGE.....	77
18.	<i>Kravchuk Y. I., Sotnyk Z. G., Gariievskyi Y. V.</i> THE CONTENT AND STRUCTURE OF THE EDUCATIONAL DISCIPLINE "MILITARY-PATRIOTIC EDUCATION" FOR THE PREPARATION OF APPLICANTS FOR THE SPECIALTY 017 "PHYSICAL CULTURE AND SPORTS".....	82
19.	<i>Maliar Eduard, Malsar Nelya, Gakh Roman, Bezpalova Natalia.</i> INFUSION OF INDIVIDUAL STYLE INTO THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF A TRAINER.....	86
20.	<i>Masol V.V., Kharchenko N. V., Skirda T. S.</i> FORMATION OF DIGITAL COMPETENCES OF OLDER TEENAGERS IN THE PROCESS OF SPORTS AND RECREATIONAL ACTIVITIES.....	89
21.	<i>Mykytychuk O., Afanasyev S., Moskalenko N., Omelchenko O., Sergeev A.</i> THE LEVEL OF FUNCTIONAL STATE OF THE CARDIOVASCULAR AND RESPIRATORY SYSTEM OF ATHLETES ENGAGED IN TRIATHLON.....	93
22.	<i>Mykhaylov Volodymyr, Korostylova Yuliya, Mykhaylov Vitaly.</i> ACCURACY OF CALCULATING THE OPTIMAL BODY WEIGHT OF STUDENTS ACCORDING TO THE MEN'S FORMULA.....	97
23.	<i>Nikitenko Oleksiy.</i> UPDATING THE CONTENT OF THE SPECIAL PHYSICAL TRAINING OF CADETS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS WITH SPECIFIC TRAINING CONDITIONS DURING MARTIAL LAW.....	106
24.	<i>Omelchuk O., Bilyk V., Ihnatenko S.</i> FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE BACHELORS IN THE SPECIALTY PHYSICAL CULTURE AND SPORT IN THE PROCESS OF TEACHING THE DISCIPLINE CULTURE OF PERSONAL HEALTH.....	109
25.	<i>Petrachkov Oleksandr.</i> THE ROLE OF PHYSICAL TRAINING IN THE SELECTION SYSTEM OF MILITARY PERSONNEL FOR THE SPECIAL OPERATIONS FORCES OF THE INDIAN ARMED FORCES.....	113
26.	<i>RimarYu.I., Teryohina O.L., Luzenko S.G.</i> ASSESSMENT OF THE CURRENT PHYSICAL CONDITION OF STUDENTS AND THE COURSE OF THE NATIONAL UNIVERSITY "ZAPORIZKAPOLYTECHNICA".....	117
27.	<i>Romanchuk S., Hunchenko V., Ishchenko Ye., Iarovyi M., Shevchenko O., Poplavets V., Lashta V.</i> APPLICATION OF CROSSFIT IN PHYSICAL TRAINING OF LAW ENFORCEMENT OFFICERS.....	121
28.	<i>Roshak O., Yatsiv Ya.</i> DIFFERENTIATION OF PHYSICAL TRAINING FOR ATHLETES AGED 10-12 IN KICKBOXING: POTENTIAL AND RESEARCH PERSPECTIVES.....	127
29.	<i>Slukhenska R.V., Hauriak O.D., Pismenna L.V., Bamburak V.B.</i> PHYSICAL CULTURE AS AN ELEMENT FORMATION OF LEADERSHIP AND MANAGEMENT COMPETENCES IN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION...	133

30.	<i>Soha Serhii, Mykhailenko Vadym, Dobrovolskyi Volodymyr.</i> WAYS OF OPTIMIZING THE MOTOR ACTIVITY OF YOUTH STUDENTS.....	137
31.	<i>Terokhina Olga, Rimar Yurii, Kokareva Svitlana, Dudnik Yurii</i> APPLICATION OF MOBILE GAMES IN THE FORMATION OF HEALTH CARE COMPETENCE OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	140
32.	<i>Torlo Olena, Chervonoshapka Maryna, Hnyp Ihor, Kotov Serhii, Muzyka Bohdan, Moroz Taras.</i> COORDINATION ABILITIES OF FEMALE CADETS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE.....	143
33.	<i>Faydevich V.V., Khomych A.V., Melnyk S.A., Borovska N.I.</i> IMPROVEMENT OF BALANCE IN BOYS WHO PRACTICE IN THE BASKETBALL SECTION.....	147
34.	<i>Khizhnyak A., Myroshnichenko V., Krupko N.</i> METROLOGICAL CONTROL OF THE COMPLEXITY OF SPECIFIC ORIENTAL TRAINING FOR TRACK AND OUT TRACK COACHES.....	150
35.	<i>Khizhnyak A., Krupko N.</i> PSYCHODAGNOSTIC DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL TRACK AND TRACK COACH DEVELOPMENT.....	154
36.	<i>Chyzhyk V. V., Dovgal V. I. Kovalchuk V. Y., Savchuk S. A., Korinchak L. M., Shkrobanets A. A., Plyska O. I.</i> DEVELOPMENT OF POWER QUALITIES FOR TEENAGERS WITH DELAY OF PSYCHICAL DEVELOPMENT AND THE ROLE OF THE SCHOOL NURSE IN THEIR HEALTH CARE.....	160
37.	<i>Sheyko L., Balamutova N.</i> EFFECTIVENESS OF USE OF SPORTS AND HEALTHY SWIMMING EQUIPMENT IN INCREASE OF PHYSICAL FITNESS OF GIRLS 17-21 YEARS OLD.....	168
38.	<i>Shlyamar I.</i> COMPARISON OF THE PROVISIONS OF UNITS RESPONSIBLE FOR ORGANIZING PHYSICAL TRAINING IN THE ARMED FORCES OF UKRAINE AND THE MINISTRY OF DEFENSE OF UKRAINE.....	172
39.	<i>Yarmak O., Chepurnyi V.</i> ANALYSIS OF PHYSICAL TRAINING PROGRAMS FOR FUTURE OFFICERS OF NATO MEMBER STATES	177

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1\(173\).16](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1(173).16)

УДК 796.011:07(075.8)

Канцур І. Г.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та публічного управління
Державний податковий університет, м. Ірпінь
Сергієнко Ю.П.,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри технологій оздоровлення та фізкультурно-спортивної реабілітації Державний податковий
університет, м. Ірпінь
Кондратюк А. В.
здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня
Державний податковий університет, м. Ірпінь
Салій М. О.
здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня
Державний податковий університет, м. Ірпінь

УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ УКРАЇНИ

У статті досліджено сутність управління фізичною культурою і спортом в територіальних громадах України. Наголошено, що в умовах територіальних громад роль управління фізичною культурою і спортом набуває нового розміру, адже це не лише питання забезпечення доступу до спортивних заходів, але й формування інфраструктури, що стимулює активність населення. Розглянуто наукові думки щодо розуміння фізичної культури і спорту. Виокремлено, що сфера фізичної культури та спорту виступає індикатором якості життя окремої людини, соціальних груп і суспільства загалом. Стан її діяльності допомагає виявленню різновидів соціальної нерівності та деякою мірою може переборювати окремі види нерівності, покращувати тим самим якість життя значної кількості людей. У підсумку виділено, що управління фізичною культурою і спортом на територіальному рівні в Україні визначається важливістю та багатогранністю його впливу на суспільний розвиток. Створення сприятливого середовища для фізичної активності, розвиток спортивної інфраструктури та підтримка спортивних ініціатив сприяють збереженню та зміцненню здоров'я громадян, соціальній інтеграції та формуванню єдиного національного ідентитету.

Ключові слова: управління, фізична культура, спорт, територіальні громади України.

Kantsur Inna, Sergienko Yurii, Kondratyuk Alona, Salii Margarita. Management of physical culture and sports in the territorial communities of Ukraine. The article examines the essence and necessity of managing physical culture and sports in the territorial communities of Ukraine. It is emphasized that in the conditions of territorial communities, the role of managing physical culture and sports takes on a new dimension. Scientific opinions on the understanding of physical culture and sports are considered. It was determined that the modern market socio-economic system of Ukraine contributes to the formation and development of key aspects of the market of physical culture and sports services. It is highlighted that the field of physical culture and sports serves as an indicator of the quality of life of an individual, social groups and society in general. The state of its activity helps to identify types of social inequality and to some extent can overcome certain types of inequality, thereby improving the quality of life of a significant number of people. It has been established that the management of physical culture and sports in the territorial communities of Ukraine is a key factor for the social, economic and cultural development of the country, covers various spheres of public life and has a great impact on the general state of society. It is noted that the important aspects of physical culture and sports management at the local level are: physical activity and sports are the basis of a healthy lifestyle; sport unites citizens of different age groups, social classes and cultures; sport is an effective tool for developing youth potential; developed sports infrastructure attracts tourists and contributes to the development of the service sector; sport develops discipline, dedication and team spirit; active participation in physical exercises and sports events contributes to the formation of civic culture, increases the level of patriotism and readiness for active participation in public life. It has been proven that the management of physical culture and sports in territorial communities is a strategically important task for ensuring the sustainable development of society, improving the quality of life of citizens, and preserving national health. The creation of a favorable environment for physical activity, the development of sports infrastructure and the support of sports initiatives contribute to the preservation and strengthening of the health of citizens, social integration and the formation of a unified national identity.

Key words: management, physical culture, sports, territorial communities of Ukraine.

Постановка проблеми та її взаємозв'язок з важливими науковими та практичними дослідженнями. Сучасне суспільство стає все більше усвідомленим щодо важливості фізичного здоров'я та активного способу життя. В умовах територіальних громад роль управління фізичною культурою і спортом набуває особливого значення, адже це не лише питання забезпечення доступу до спортивних заходів, але й формування інфраструктури, що стимулює активність населення.

В центрі цього управління лежать завдання сприяння розвитку спортивних об'єктів, підтримка масових та індивідуальних видів фізичної активності, організація спортивних заходів та створення умов для розвитку спортивних талантів на місцевому рівні. Впровадження ефективних стратегій управління дозволяє підвищити рівень спортивної культури, покращити здоров'я громадян та забезпечити інтеграцію різних верств населення через спільні заходи та ініціативи. Враховуючи унікальні особливості кожної територіальної громади, управління фізичною культурою і спортом стає ключовим чинником розвитку, що сприяє не лише фізичному, але й соціальному та економічному зростанню громад. У даному контексті важливо розглядати ці питання як інтегровану частину стратегічного розвитку та створення стійкого, здорового майбутнього для кожної територіальної громади України.

Вивчення тенденцій розвитку сфери фізичної культури та спорту в нових соціально-економічних умовах має досить фрагментарний характер, у зв'язку із чим постає необхідність комплексних досліджень даної проблематики [1, с. 7-11; 2, с. 66-67].

Сьогодні не можна знайти жодної сфери життєдіяльності людини, не пов'язаної з фізичною культурою, оскільки вона сприяє формуванню певних норм поведінки в суспільстві, загально визнаних духовних і матеріальних цінностей і має безпосередній вплив на стан організму, психіки, а також на статусну поведінку індивідууму. Втім, розвиток фізичної культури і спорту, як і будь-якої сфери діяльності як в Україні, так і у світі, має бути керованим. І таку управлінську функцію, що може забезпечити системний розвиток певної сфери життєдіяльності, має брати на себе держава та її публічно-владні інститути. Саме органи публічного управління та адміністрування розробляють та реалізують відповідну державну політику на різних рівнях управління та безпосередньо відповідають за її результативність [3, с. 9].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сфера застосування професії тренер значно розширилась останнім часом. Це перш за все пов'язано з тим, що в тренді здоровий спосіб життя. Тренером цікавляться не тільки ДЮСШ або спортивні секції, а і численні приватні спортзали, фітнес-клуби, санаторії та оздоровчі центри або дитячі табори.

У розрізі даного дослідження взяті до уваги дослідження вітчизняних науковців, серед яких: Бондаренко І. Г., Вербицький В. А., Домбровська С. М., Донець О. В., Куроченко І. П., Рибчик І. Є., Согоконь О. А. та інші.

Мета дослідження – визначити особливості управління фізичною культурою і спортом в територіальних громадах України в умовах сучасних викликів.

Завдання дослідження: направлено на встановлення закономірностей управлінської кон'юнктури у структурі фізичної культури і спорту в територіальних громадах України.

Для аналізу висвітлення питання управління фізичною культурою і спортом в територіальних громадах України нами було опрацьовано низку праць сучасних науковців, опублікованих у провідних українських виданнях. Використовувалися різноманітні методи наукового дослідження, такі як загально-філософський підхід, методи дедукції та індукції, системний та структурний аналіз, а також формально-логічний підхід.

Наукове дослідження виконується згідно науково-дослідної теми Державного податкового університету на 2021-2026 роки за темою «Підвищення фізичної працездатності різних груп населення у процесі занять фізичної культури і спорту» (державний реєстраційний номер 0121U113261).

Актуальність теми пов'язана з тим, що відбувається реформування вищої освіти; велика конкуренція як в Україні та і у світі, щодо підготовки фахівців організації здорового способу життя; потрібно постійно вдосконалювати свої знання і вміння в умовах інформатизації суспільства; форсування наукових підходів, принципів, засобів, методів та форми організації і самоорганізації під час контролю тренувальних занять, навантажень та відпочинку людини в умовах «штатних» та кризових ситуацій, тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Україні функцію формування та реалізації державної політики, зокрема у сфері фізичної культури і спорту, утвердження української національної та громадянської ідентичності здійснює Міністерство молоді та спорту України – центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується на визначення перспектив, пріоритетних напрямів та прогнозів розвитку фізичної культури і спорту, забезпечення контролю за дотриманням законодавства у цій сфері, а також здійснення моніторингу програм, проектів і заходів щодо розвитку фізичної культури та спорту в Україні. На регіональному та місцевому рівнях такі функції виконують відповідні підрозділи органів державної влади та органів місцевого самоврядування у межах своїх повноважень [3, с. 9].

У загальнотеоретичній та спеціальній літературі, зокрема за спортивною тематикою, існує безліч дефініцій понять «фізична культура» і «спорт». Так, автори праці В.А. Вербицький та І.Г. Бондаренко зазначають, що поняття «фізична культура» розглядається як складова частина загальної культури, пов'язана з системою фізичного виховання, організацією спорту, проведенням спеціальних наукових досліджень, використанням технічних засобів, необхідних для фізичного виховання і спорту, а також з питаннями суспільної та особистої гігієни, раціональної організації активного відпочинку та інших аспектів. Це також визначається як сфера соціальної діяльності, спрямована на збереження та підсилення здоров'я, розвиток психофізичних здібностей людини шляхом усвідомленої рухової активності [4, с. 86].

У словнику іншомовних слів ці поняття диференціюються таким чином:

– фізична культура – частина загальної культури суспільства, одна з сфер соціальної діяльності, спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних здібностей людини;

– спорт – складова частина фізичної культури; засіб і метод фізичного виховання, метою якого є розвиток та зміцнення організму людини, досягнення ним високих результатів у змаганнях; система організації та проведення змагань і навчально-тренувальних занять [5].

Слід зазначити, що сучасна нормативно-правова база з питань фізичної культури та спорту чітко диференціює ці поняття. Так, у ст. 1 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» зазначається, що фізична культура являє собою «діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямовану на забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя» [7]. Також на законодавчому рівні

визначено такі основні напрями фізичної культури, як фізичне виховання різних груп населення, масовий спорт, фізкультурно-спортивна реабілітація.

У свою чергу, там само зазначено, що спорт – це «діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на виявлення та уніфіковане порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та інших видах шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них» [7]. До основних видів спорту законом віднесено дитячий спорт, дитячо-юнацький спорт, резервний спорт, спорт вищих досягнень, професійний спорт, спорт ветеранів фізичної культури і спорту, спорт ветеранів війни, олімпійський спорт, неолімпійський спорт, службово-прикладний та військово-прикладний спорт, спорт осіб з інвалідністю тощо [7].

Слід відзначити, що сучасна ринкова соціально-економічна система України сприяє формуванню та розвитку ключових аспектів ринку фізкультурно-спортивних послуг. Зокрема, В. А. Кольчак правильно зауважує, що одним із основних принципів управління у галузі фізичної культури та спорту є забезпечення умов для підтримки різних напрямів фізичної культури і спорту. Державна політика в цій сфері передбачає визначення ряду показників, які відображають стан розвитку фізичної культури і спорту. Ці показники охоплюють такі аспекти, як фізичне здоров'я різних соціальних груп, участь громадян у масовому спорті, включення осіб з інвалідністю у фізкультурно-спортивну реабілітацію, участь дітей і молоді в спортивних школах, досягнення українських спортсменів на міжнародних змаганнях, забезпеченість кадрами та матеріально-технічна база у галузі фізичної культури і спорту, а також створення доступу для осіб з інвалідністю до спортивних споруд [8, с. 31].

Враховуючи вище окреслене, зазначимо, що сфера фізичної культури та спорту виступає індикатором якості життя окремої людини, соціальних груп і суспільства загалом. Стан її діяльності допомагає виявленню різновидів соціальної нерівності та деякою мірою може переборювати окремі види нерівності, покращувати тим самим якість життя значної кількості людей.

Сучасний стан галузі фізичної культури і спорту породжує загрозу, яка проявляється через ряд чинників. Серед них варто виділити демографічну кризу, погіршення стану здоров'я населення та низку проблем в системі взаємин між державою та іншими суб'єктами сфери, що ускладнюють популяризацію фізичної культури та спорту. Націлена державна політика в даній галузі передбачає визначення ключових показників, таких як фізичне здоров'я населення, участь громадян у масовому спорті, включення осіб з інвалідністю у фізкультурно-спортивну реабілітацію, участь дітей і молоді в спортивних школах, досягнення українських спортсменів на міжнародних змаганнях тощо [9]. Однак, низка викликів, таких як недостатня кількість кваліфікованих тренерів, відсутність відповідної інфраструктури та обмежена доступність фізичної активності для населення, додає складнощі в розвиток галузі фізичної культури і спорту [9].

Можемо виокремити, що управління фізичною культурою і спортом в територіальних громадах України є ключовим фактором для соціального, економічного та культурного розвитку країни. Важливість цього процесу охоплює різні сфери громадського життя та має великий вплив на загальний стан суспільства. Ось декілька аспектів важливості управління фізичною культурою і спортом на місцевому рівні:

- фізична активність та спорт є основою здорового способу життя. Управління спортом сприяє збереженню та зміцненню фізичного здоров'я громадян, зменшує ризик розвитку хвороб та сприяє загальному підвищенню якості життя;

- спорт об'єднує громадян різних вікових груп, соціальних класів та культур. Управління фізичною культурою в територіальних громадах сприяє створенню спільного мовника, покращенню взаєморозуміння та формуванню позитивного соціального клімату;

- спорт є ефективним інструментом для розвитку молодіжного потенціалу. Управління спортивними заходами та інфраструктурою сприяє виявленню та розвитку талантів серед молоді, надаючи їм можливості для самовираження та розвитку;

- розвинута спортивна інфраструктура привертає туристів та сприяє розвитку сектора послуг. Це може сприяти економічному зростанню територіальних громад, забезпечуючи нові робочі місця та стимулюючи підприємництво;

- спорт розвиває дисципліну, відданість та командний дух. Управління фізичною культурою в громадах може сприяти впровадженню спортивних програм у школах та інших освітніх установах, що сприяє загальному розвитку особистості;

- активна участь у фізичних вправах та спортивних подіях сприяє формуванню громадянської культури, підвищує рівень патріотизму та готовності до активної участі в громадському житті.

Загалом, управління фізичною культурою і спортом в територіальних громадах є стратегічно важливим завданням для забезпечення сталого розвитку суспільства, покращення якості життя громадян та збереження національного здоров'я. Саме сьогодні, на тлі реформ, що були започатковані ще у мирний час, дуже важливо приділити увагу дотриманню європейських рекомендацій, вимог та правил управління у сфері фізичної культури та спорту і поступово переосмислювати пріоритети галузі. Особливу увагу після закінчення правового режиму воєнного стану слід приділити виконанню міжнародних зобов'язань у сфері розвитку фізичної культури та спорту. Для цього потрібно, насамперед, переосмислити саму Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту, а також переглянути та оновити Стратегію розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року з урахуванням нових можливостей, які відкриваються в Україні після нашої перемоги [3, с. 13].

Погодимося з В. А. Кольчуком, який вважає, що «для цілей підвищення ефективності системи управління фізичною культурою та спортом із використанням принципів системи збалансованих показників необхідно оптимізувати організаційно-управлінську модель фізкультурно-спортивних організацій незалежно від форм власності, уніфіковану систему звітності про їхню діяльність» [8, с. 33].

Висновок. Таким чином, управління фізичною культурою і спортом на територіальному рівні в Україні визначається важливістю та багатогранністю його впливу на суспільний розвиток. Створення сприятливого середовища

для фізичної активності, розвиток спортивної інфраструктури та підтримка спортивних ініціатив сприяють збереженню та зміцненню здоров'я громадян, соціальній інтеграції та формуванню єдиного національного ідентитету.

Управління фізичною культурою і спортом в територіальних громадах вимагає системного та цілеспрямованого підходу, урахування потреб та особливостей кожної громади. Продумане впровадження стратегій управління сприяє підвищенню якості життя громадян, розвитку спортивних талантів, стимулює економічний розвиток та формує здоровий та активний спосіб життя. Однак успіх управління необхідно визначати не лише за кількістю спортивних досягнень, а й за здатністю покращувати якість життя населення та сприяти розвитку громадського потенціалу. Разом із тим, постійна підтримка та взаємодія громади, влади та спортивних організацій є ключовими факторами успішної імплементації стратегій управління, спрямованих на розвиток фізичної культури і спорту в територіальних громадах України.

Література

1. Домбровська С.М. Державне регулювання фізичної культури та спорту в Україні. Монографія. НУЦЗУ, 2020. 313 с.
2. Рибчич І.Є. Організаційно-правові засади регулювання розвитку фізичної культури і спорту у сфері публічного управління. *Аналітика і влада: журнал експертно-аналітичних матеріалів і наукових праць Інституту проблем державного управління та місцевого самоврядування Національної академії державного управління при Президентові України*. Київ : НАДУ, 2014. № 9. С. 66-71.
3. Бондарець Є. Теоретичні, історичні та нормативно-правові засади публічного управління розвитком фізичної культури та спорту в Україні. *Публічне управління та місцеве самоврядування*, Вип. 3, 2023. С. 8-14.
4. Вербицький В.А., Бондаренко І.Г. Історія фізичної культури та спорту в Україні. Навчальний посібник. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. 340 с.
5. Германенко Г.Г. Сучасний словник-мінімум іншомовних слів: Близько 6000 слів. 2-е вид. Київ: Довіра, 2002. 445 с.
6. Согоконь О.А., Донець О.В. Словник основних понять з фізичної культури. Посібник для студентів факультетів фізичного виховання вищих пед. навч. закладів. Полтава: Сімон, 2020. 111 с.
7. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 03.09.2023 р. № 3808-XII. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text> (дата звернення 27.12.2023 р.)
8. Кольчак В.А. Сучасний стан сфери фізичної культури і спорту в Україні. *Olympicus*, № 1. 2023. С. 30-36.
9. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 р.: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2022 р. № 1089. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020> (дата звернення 27.12.2023 р.)

References

1. Dombrovska S.M. State regulation of physical culture and sports in Ukraine. *Monograph*. NUCZU, 2020. 313 p.
2. Rybchych I.Ye. Organizational and legal principles of regulating the development of physical culture and sports in the public administration sphere. *Analytics and government: a journal of expert-analytical materials and scientific works of the Institute of Problems of Public Administration and Local Self-Government of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine*. Kyiv: NAPA, 2014. No. 9. P. 66-71.
3. Bondarets Ye. Theoretical, historical, and normative-legal foundations of public administration of the development of physical culture and sports in Ukraine. *Public administration and local self-government*, Issue 3, 2023. P. 8-14.
4. Verbitsky V.A., Bondarenko I.G. History of physical culture and sports in Ukraine. *Textbook*. Mykolaiv: ChDU named after Petro Mohyla, 2014. 340 p.
5. Hermanenko H.H. Modern minimum foreign word dictionary: About 6000 words. 2nd ed. Kyiv: Dovira, 2002. 445 p.
6. Sogokon O.A., Donetsk O.V. Dictionary of basic concepts of physical culture. *Manual for students of faculties of physical education of higher ped. educational institutions*. Poltava: Simon, 2020. 111 p.
7. On physical culture and sports: Law of Ukraine dated 03.09.2023 No. 3808-XII. Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text> (accessed on December 27, 2023)
8. Kolchak V.A. Current state of the sphere of physical culture and sports in Ukraine. *Olympicus*, № 1. 2023. P. 30-36.
9. On approval of the Strategy for the development of physical culture and sports for the period up to 2028: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 25.08.2022 № 1089. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020> (accessed on December 27, 2023)